

Torah from Around the World

Dit is waarnaar de Joodse levenspraktijk streeft: doodgewone daden beleven als spirituele avonturen, het ervaren van de verborgen liefde en wijsheid in alles.

Abraham Joshua Heschel

Sjabbat 12 maart 2022/ 9 Adar II 5782, Sjabbat Zachor, Wajikra, Wajikra/Leviticus 1:1 - 5:26

Tanach blz. 197 - 205

2e sefer: Dewariem/Deuteronomium 25:17 - 19

Tanach blz. 400

Haftara: I Sjemoeël/I Samuel 15:2 - 34

Tanach blz. 568 - 570

Vertaler: Bram Legendijk

*Commentaar: **David Berger** is chazzan bij de KAM Isaiah Israel Congregation in Chicago.*

Oorspronkelijke Engelse tekst: <https://reformjudaism.org/learning/torah-study/torah-commentary/adding-fire-prayer-never-goes-out>

**Toevoegen aan het vuur van gebed
dat nooit dooft**

Tijdens mijn jeugd bracht ik de zomers door in het progressief Joodse zomerkamp in Oconomowoc, Wisconsin. Naast alle ongelooflijke dingen die ik heb geleerd – Hebreeuws, gitaar spelen, Joodse geschiedenis, gebed en meer – leerde ik precies wat ik nodig had om het Toragedeelte van deze week te begrijpen, door te kijken naar mijn begeleiders die kampvuren aanstaken om *smores* (vert.: sandwich van geroosterde marshmallow en een plak chocola tussen twee biscuits) te roosteren.

Dit eerste deel van het boek *Wajikra/Leviticus, sidra Wajikra*, staat vol met technische details voor offers in de tempel. “Zeg tegen de Jisraëlieten: ‘Als iemand van jullie de Eeuwige een offer uit de veestapel wil aanbieden...’” (*Wajikra 1:2*). Vrij in het begin van de lange offerinstructies waar *Wajikra* om bekend is, staat dit wat verborgen en merkwaardige vers:

De zonen van Aharon, de priester, moeten een vuur op het altaar aansteken en er hout op leggen. (*Wajikra 1:7*)

Hoewel ik tegenwoordig onder mijn vrienden en collega's misschien niet bekend sta als een enorm buitenmens, herinner ik me dat ik die kampvuren in de zomerkampen goed genoeg heb gezien om me af te vragen of de dingen hier misschien een beetje achterstevoren in de Tora staan.

Hoe kun je vuur op het altaar maken vóórdat je er hout op legt? Moet je niet eerst alles in orde maken zodat het vuur kan ontbranden? Je kunt natuurlijk extra hout toevoegen aan een al brandend vuur, maar is dat hier het geval? En als dat zo was, hoe of waarom zouden Aharons zonen er dan meer vuur aan toevoegen?

Rasji, de elfde-eeuwse Franse commentator en altijd betrouwbare doorgever van rabbijnse overlevering, wijst ons op een belangwekkende zinspreuk in de Talmoed:

Hoewel het vuur uit de hemel neerdaalde, is het niettemin een *mitswa* (gebod) om [wat vuur] door een persoon te laten toevoegen. (*Babylonische Talmoed, Joma 21b*)

De *midrasj* leert dat het vuur op het altaar niet was zoals andere vuren in de wereld. Als goddelijk geschenk bezat het vele unieke eigenschappen, maar voor nu zullen we ons richten op twee ervan. Ten eerste kwam van dit vuur zelf geen rook en vanaf de tijd van Mosje tot aan de regering van de slechte koning Manasse (zie *2 Koningen 21*) ging het nooit uit. Dit wonderbaarlijke, rookloze en onblusbare vuur vonden Aharons zonen toen ze bij het altaar kwamen om hun offers te brengen. Volgens de *midrasj* veranderde het wonderbaarlijke vuur

en begon het rook uit te stoten, toen ze hun stukje door mensen gemaakt vuur toevoegden, waardoor het volk dat zich rond de tempel verzamelde kon zien dat de brandoffers van het altaar opstegen.

De offers in *Wajikra* worden in onze traditie niet alleen gezien in de zin van verering, maar ook, meer centraal, als *awoda* – "dienst". Ingewikkeld, vaak bloederig en met veel noodzakelijke handelingen, waren het de eerste pogingen van ons volk om een zinvolle verbinding te creëren tussen de mensheid en God. Niet iedereen kan tenslotte een profeet zijn en alleen Mosje mocht persoonlijk met God praten. Offeren, als dienst, geeft iedereen iets te doen. Als moderne mensen hebben we de overgang van de tempeldienst naar 'de dienst van het hart' (*Ta'anit 2a*) volledig omarmd. En net zoals onze voorouders worstelden met de merkwaardige procedure om vuur toe te voegen aan het reeds brandende op het altaar, moeten wij dat ook doen.

Gebed kan moeilijk zijn. De woorden in de *sidoer* lezen is misschien gemakkelijk, maar die woorden tot daadwerkelijk gebed maken, kan een onoverkomelijke inspanning lijken. Maar al te vaak, wanneer we proberen om "het licht van de Eeuwige, de menselijke ziel" (*Spreuken 20:27*) in onszelf te ontsteken, voelt het alsof we buiten een lucifer proberen aan te steken op een winderige dag. Het kan verslagenheid geven en van streek maken. Maar stel je voor dat we niet zo hard hoefden te werken, net als de zonen van Aharon duizenden jaren geleden voor het altaar.

Wat als we ons voorstelden dat de altaren waarop we onze gebeden aanbieden – of dat nu in onze synagogen, huizen, kantoren of auto's is – al branden? We hoefden ons dan geen zorgen te maken dat we het vuur nog helemaal moesten aanleggen. We hoefden alleen maar ons eigen kleine vlammetje te vinden dat we in het al laaiende vuur konden gooien. Volgens de *midrasj* zou dat kleine beetje vuur van ons de aard van het goddelijke vuur veranderen. Zonder toevoeging van het essentiële menselijke element brandt Gods vuur zonder rook – zonder een manier voor ons om het vuur, en de effecten ervan, te zien.

Gebed hoeft niet zo moeilijk te zijn. We hoeven niet allemaal apart ons eigen zelfvoorzienende kampvuur te maken voor de dienst van ons hart. We kunnen ons, net als de zonen van Aharon, verbinden met de onblusbare vlam die brandt sinds de dagen van Mosje. Waar we ons ook bevinden in onze dienst aan God, we werken niet alleen.

Als we in de jaarcyclus een nieuw Toraboek beginnen, maak dan de balans op van je innerlijke vlam – de gaven van inspiratie, geestdrift en liefde die uniek zijn voor jou – en breng die vlam naar God. Jouw licht is nodig. Gods vreugdevuur laait pas echt op wanneer je jouw vlam toevoegt.